

**Monitoring zawodów deficytowych
i nadwyżkowych w Rudzie Śląskiej
w roku 2013 - część II**

Wstęp

Poniższy monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Rudzie Śląskiej w roku 2013 - część druga, został opracowany w oparciu o dane z Głównego Urzędu Statystycznego udostępnione przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, dane wygenerowane z rejestru Powiatowego Urzędu Pracy w Rudzie Śląskiej oraz dane z Systemu Informacji Oświatowej MEN. Jako pierwsi (rozdział 1 i 2) zostali zanalizowani absolwenci i kierunki nauczania w szkołach wyższych w województwie śląskim, w tym szkoły wyższe z Rudy Śląskiej. Dalsza część opracowania (rozdziały 3 - 4) opisuje wykształcenie osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Rudzie Śląskiej w grudniu 2013r. oraz absolwentów szkół wyższych w Rudzie Śląskiej. Ostatnia część (rozdział 5) dotyczy absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w Rudzie Śląskiej w roku szkolnym 2012/2013 oraz ich prognozę na 2014r.

Ze względu na różne kategoryzowanie osób „bez zawodu” przez System Informacji Oświatowej MEN oraz Powiatowy Urząd Pracy, wystąpiły rozbieżności w statystykach wygenerowanych przez system SYRIUSZ i nadesłanych danych z Systemu Informacji Oświatowej MEN. Budowa ankiet nadesłanych do wypełnienia w programie SYRIUSZ nie posiadała kategorii „bez zawodu” dla osób, które ukończyły szkołę o profilu zawodowym, ale nie obroniły tytułu zawodowego. Takie osoby są rejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoby „bez zawodu”. Z informacji otrzymanych ze strony rudzkich placówek oświatowych wynika, że „absolwenci” w rozumieniu szkół to wszyscy uczniowie, którzy ukończyli szkołę, bez względu na otrzymany tytuł zawodowy.

1. Absolwenci szkół wyższych w województwie śląskim w 2013r.

W roku akademickim 2012/2013 w Polsce aż 455206 absolwentów ukończyło szkoły wyższe, z czego 65,46% to kobiety. Absolwenci szkół wyższych województwa śląskiego stanowili 9,36% wszystkich absolwentów szkół wyższych w Polsce. Również w województwie śląskim większość absolwentów stanowiły kobiety – 65,33%. Poniższa tabela prezentuje ranking szkół wyższych pod względem ilości absolwentów w roku 2012/2013 w województwie śląskim.

Tabela 1 Ranking szkół wyższych województwa śląskiego według ilości absolwentów w 2012/2013r.

Lp.	Nazwa szkoły wyższej	Liczba absolwentów ogółem	Nazwa szkoły wyższej	Liczba kobiet wśród absolwentów ogółem
1	Politechnika Śląska w Gliwicach	7372	Uniwersytet Śląski w Katowicach	5398
2	Uniwersytet Śląski w Katowicach	6952	Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach	3407
3	Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach	4709	Politechnika Śląska w Gliwicach	2824
4	Politechnika Częstochowska	2906	Górnośląska Wyższa Szkoła Handlowa im. Wojciecha Korfańtego w Katowicach	1997
5	Górnośląska Wyższa Szkoła Handlowa im. Wojciecha Korfańtego w Katowicach	2568	Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie	1637
6	Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie	2041	Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach	1625
7	Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach	1948	Politechnika Częstochowska	1292
8	Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku Białej	1712	Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku Białej	1059

9	Akademia Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach	1501	Akademia Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach	825
10	Wyższa Szkoła Biznesu w Dąbrowie Górniczej	1276	Wyższa Szkoła Biznesu w Dąbrowie Górniczej	731
11	Wyższa Szkoła Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach	1027	Śląska Wyższa Szkoła Zarządzania im. Generała Jerzego Ziętka w Katowicach	717
12	Śląska Wyższa Szkoła Zarządzania im. Generała Jerzego Ziętka w Katowicach	1013	Wyższa Szkoła Humanista w Sosnowcu	654
13	Wyższa Szkoła Humanista w Sosnowcu	796	Wyższa Szkoła Planowania Strategicznego w Dąbrowie Górniczej	516
14	Wyższa Szkoła Planowania Strategicznego w Dąbrowie Górniczej	582	Wyższa Szkoła Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach	507
15	Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu	465	Wyższa Szkoła Administracji w Bielsku-Białej	397

Źródło: GUS za Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Powyższe dane świadczą o tym, że w rankingu uczelni wyższych na Śląsku, pod względem ilości absolwentów w roku akademickim 2012/2013, zdecydowanym faworytem jest Politechnika Śląska w Gliwicach. Kolejne uczelnie wprowadzające na rynek pracy najwięcej absolwentów to: Uniwersytet Śląski w Katowicach oraz Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach. Wśród uczelni o najwyższej liczbie absolwentów największy odsetek kobiet odnotowały statystyki w Wyższej Szkole Medycznej w Katowicach – 100 % oraz w Wyższej Szkole Nauk Stosowanych w Rudzie Śląskiej – 98,8%.

Najliczniejszą grupą absolwentów szkół wyższych w województwie śląskim są absolwenci studiów pierwszego stopnia z tytułem licencjata – 41,55%. Udział procentowy absolwentów szkół wyższych w roku akademickim 2012/2013 ze względu na rodzaj ukończonych studiów przedstawia tabela 2.

Tabela 2 Absolwenci szkół wyższych w województwie śląskim w roku akademickim 2012/2013 - udział procentowy w wybranych rodzajach studiów

Rodzaj ukończonych studiów	Liczba absolwentów	Udział procentowy poszczególnych rodzajów studiów
absolwenci ogółem	42593	100,00%
studia pierwszego stopnia razem	24765	58,14%
studia pierwszego stopnia z tytułem inżyniera	7068	16,59%
studia pierwszego stopnia z tytułem licencjata	17697	41,55%
studia magisterskie jednolite	1569	3,68%
studia drugiego stopnia	16259	38,17%

Źródło: GUS za Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Większość absolwentów szkół wyższych w Polsce ukończyła studia stacjonarne - 50,79%. W województwie śląskim najliczniej reprezentowana jest forma studiów stacjonarnych – 51,55%. Poniższe zestawienie prezentuje dane dotyczące absolwentów wybranych rodzajów studiów z podziałem na poszczególne formy studiów (stacjonarne, niestacjonarne) oraz wyróżnieniem ze względu na płeć.

Tabela 3 Absolwenci szkół wyższych w województwie śląskim w roku akademickim 2012/2013 - udział procentowy w wybranych formach studiów.

Rodzaj ukończonych studiów	Forma studiów			
	studia stacjonarne		studia niestacjonarne	
	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
absolwenci ogółem	21958	13679	20635	14145
studia pierwszego stopnia	13337	8175	11428	7594
studia magisterskie jednolite	1096	716	473	326
studia drugiego stopnia	7525	4788	8734	6225

Źródło: GUS za Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Warto zwrócić uwagę, iż absolwentów studiów stacjonarnych jest prawie tyle samo, co studentów studiów niestacjonarnych. Wśród absolwentów zdecydowaną większość stanowią kobiety.

2. Najpopularniejsze kierunki studiów na podstawie danych o absolwentach szkół wyższych województwa śląskiego w roku akademickim 2012/2013.

Dane Głównego Urzędu Statystycznego wykazały spadek absolwentów szkół wyższych w województwie śląskim w roku akademickim 2012/2013 w stosunku do roku poprzedniego o 3760 osób. Zmienił się także ranking kierunków najliczniej reprezentowanych wśród absolwentów. W roku akademickim 2011/2012 pierwsze pięć miejsc zajmowały kierunki: zarządzanie, finanse i rachunkowość, administracja, zarządzanie i inżynieria produkcji oraz filologia angielska (specjalność lub kierunek). W roku 2012/2013 są to kolejno: zarządzanie, finanse i rachunkowość, administracja, pielęgniarstwo oraz zarządzanie i inżynieria produkcji. Tabela 4 przedstawia

zestawienie porównawcze kierunków o największej liczbie absolwentów z roku akademickiego 2011/2012 i 2012/2013.

Tabela 4 Zestawienie porównawcze kierunków o najwyższej liczbie absolwentów – lata akademickie 2011/2012 i 2012/2013.

Lp.	Kierunek studiów	Liczba absolwentów 2011/2012	Kierunek studiów	Liczba absolwentów 2012/2013
1	Zarządzanie	6201	Zarządzanie	5357
2	Finanse i rachunkowość	2662	Finanse i rachunkowość	2556
3	Administracja	2567	Administracja	1912
4	Zarządzanie i inżynieria produkcji	2080	Pielęgniarstwo	1845
5	filologia angielska (specjalność lub kierunek)	1699	Zarządzanie i inżynieria produkcji	1767
6	Pielęgniarstwo	1629	filologia angielska (specjalność lub kierunek)	1275
7	Informatyka	1391	Informatyka	1136
8	Fizjoterapia	1334	nauczanie początkowe z wychowaniem przedszkolnym (specjalność)	1050
9	Turystyka i rekreacja	1319	Turystyka i rekreacja	1047
10	Ekonomia	1134	Fizjoterapia	1010

Źródło: GUS za Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Warto przyrzeć się pozostałym kierunkom o najliczniejszej liczbie absolwentów w roku akademickim 2012/2013. Tabela 5 została sporządzona na podstawie danych z wszystkich uczelni wyższych województwa śląskiego. Tabela 5 przedstawia 30 najliczniej kończonych kierunków w województwie śląskim w roku akademickim 2012/2013.

Tabela 5 Absolwenci szkół wyższych w województwie śląskim w roku akademickim 2012/2013 według kierunków studiów – ranking.

Lp.	Kierunek studiów	Liczba absolwentów 2012/2013
1	Zarządzanie	5357
2	Finanse i rachunkowość	2556
3	Administracja	1912
4	Pielęgniarstwo	1845
5	Zarządzanie i inżynieria produkcji	1767
6	Filologia angielska (specjalność lub kierunek)	1275
7	Informatyka	1136
8	Nauczanie początkowe z wychowaniem przedszkolnym (specjalność)	1050
9	Turystyka i rekreacja	1047
10	Fizjoterapia	1010
11	Budownictwo	995
12	Socjologia	828
13	Ekonomia	827
14	Górnictwo i geologia	813
15	Inżynieria środowiska	754
16	Wychowanie fizyczne	737
17	Logistyka	726
18	Filologia polska	579
19	Biotechnologia	561
20	Politologia	549
21	Mechanika i budowa maszyn	544
22	Prawo	533
23	Kosmetologia	442
24	Automatyka i robotyka	439
25	Ochrona środowiska	417
26	Kierunek lekarski	416
27	Transport	405
28	Elektrotechnika	383
29	Architektura i urbanistyka	373
30	Chemia	343

Źródło: GUS za Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Istotne dla dalszych rozważań są również statystyki kierunków o najmniejszej liczbie absolwentów szkół wyższych na przełomie 2012/2013 roku. Poniższa tabela prezentuje 10 kierunków o najmniejszej liczbie absolwentów.

Tabela 6 Kierunki studiów o najmniejszej liczbie absolwentów w województwie śląskim w roku akademickim 2012/2013.

Lp.	Kierunek studiów	Liczba absolwentów 2012/2013
1	Filologia klasyczna (specjalność lub kierunek)	8
2	Język francuski z językiem angielskim (specjalność)	8
3	Rosjznawstwo	7
4	Geofizyka	6
5	Międzywydziałowe (międzykierunkowe) studia matematyczno - przyrodnicze	6
6	Neurobiologia	6
7	Ekonofizyka	3
8	Finanse i bankowość	3
9	Realizacja obrazu filmowego, telewizyjnego i fotografia	3
10	Dyrygentura	2

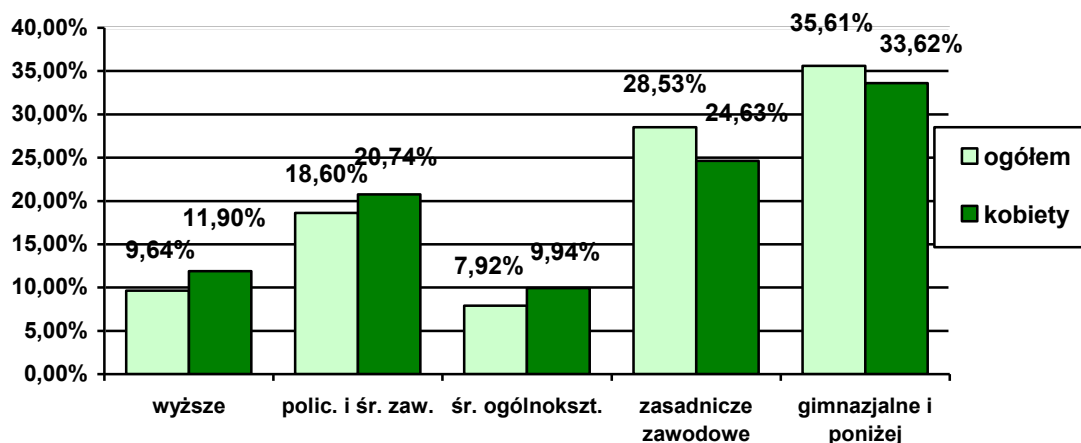
Źródło: GUS za Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

3. Wykształcenie osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Rudzie Śląskiej w grudniu 2013r.

W rejestrach Powiatowego Urzędu Pracy w Rudzie Śląskiej w grudniu 2013 widniały 4392 osoby, z czego 2546 to kobiety. Najwięcej osób odnotowano z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej – aż 35,61%. Spory odsetek osób bezrobotnych posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe – 28,53% oraz policealne i średnie zawodowe – 18,6%. Najmniej, bo jedynie 9,34% osób bezrobotnych posiadało wykształcenie wyższe.

Wśród zarejestrowanych bezrobotnych kobiet proporcje były bardziej korzystne, chociaż również dominowały panie z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej – 33,62%. Kolejną grupą były kobiety z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 24,63% oraz policealnym i średnim zawodowym – 20,74%. Szczegółowe dane prezentuje wykres 1.

Wykres 1. Wykształcenie osób bezrobotnych Powiatowego Urzędu Pracy w Rudzie Śląskiej w grudniu 2013.

Źródło: PUP Ruda Śląska

4. Kierunki nauczania w szkołach średnich w Rudzie Śląskiej – absolwenci w roku szkolnym 2012/2013.

W roku szkolnym 2012/2013 w szkołach średnich w Rudzie Śląskiej najliczniejszą grupą byli absolwenci liceów ogólnokształcących – 549 osób oraz liceów profilowanych i techników – 454 osób. Natomiast w szkołach zawodowych wykształcono młodzież w 20 zawodach.

Wśród absolwentów szkół o profilach zawodowych najliczniej reprezentowane były następujące zawody: technik informatyk – 70 osób; kucharz małej gastronomii - 50 osób; technik obsługi turystycznej – 48 osób. Poniższa tabela przedstawia ranking najliczniej reprezentowanych zawodów wśród absolwentów szkół średnich i zawodowych w Rudzie Śląskiej.

Tabela 7. Ranking najliczniej reprezentowanych zawodów wśród absolwentów szkół średnich i zawodowych w Rudzie Śląskiej w roku szkolnym 2012/2013.

Lp.	zawód	absolwenci 2012/2013
1	Technik informatyk	70
2	Kucharz małej gastronomii	50
3	Technik obsługi turystycznej	48
4	Technik ekonomista	42
5	Technik pojazdów samochodowych	42
6	Fryzjer	40
7	Sprzedawca	35
8	Technik usług fryzjerskich	25
9	Technik hotelarstwa	24
10	Technik górnictwa podziemnego	21
11	Technik organizacji usług gastronomicznych	20
12	Technik cyfrowych procesów graficznych	19
13	Technik geodeta	19
14	Technik budownictwa	18
15	Kucharz	15
16	Mechanik pojazdów samochodowych	14
17	Technik logistyki	14
18	Elektryk	12
19	Technik elektryk	12
20	Technik teleinformatyk	12
21	Technik ochrony środowiska	10
22	Lakiernik	9
23	Technik bezpieczeństwa i higieny pracy	9
24	Muzyk	8
25	Ogrodnik	8
26	Operator obrabiarek skrawających	7
27	Błacharz samochodowy	6
28	Technik mechatronik	6
29	Cukiernik	5
30	Piekarz	5
31	Technik usług kosmetycznych	5
32	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie	5
33	Malarz-tapeciarz	4
34	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	4
35	Stolarz	3
36	Murarz	2
37	Elektromechanik pojazdów samochodowych	1
38	Kominiarz	1
39	Mechanik-monter maszyn i urządzeń	1
40	Posadzkarz	1
41	Ślusarz	1

Źródło: SIO MEN dla Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej

5. Kierunki nauczania w szkołach średnich w Rudzie Śląskiej – absolwenci – prognoza na rok 2013/2014.

Według danych z Systemu Informacji Oświatowej MEN prognozuje się, że w Rudzie Śląskiej w roku szkolnym 2013/2014 aż 561 osób ukończy liceum ogólnokształcące. Wśród absolwentów szkół zawodowych i techników wykształconych zostanie 556 osób w 36 zawodach.

Najliczniej reprezentowanym zawodem będzie technik informatyk – 68 absolwentów, technik obsługi turystycznej – 48 absolwentów, technik ekonomista – 45 absolwentów.

Tabela 8 prezentuje dane na temat przewidywanej liczby absolwentów wszystkich kierunków szkół ponadgimnazjalnych w Rudzie Śląskiej w roku szkolnym 2013/2014r.

Tabela 8. Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych według zawodów – prognoza na 2013/2014 rok.

Lp.	Zawód	Przewidywani absolwenci 2013/2014
1	Technik informatyk	68
2	Technik obsługi turystycznej	48
3	Technik ekonomista	45
4	Technik pojazdów samochodowych	35
5	Mechanik pojazdów samochodowych	31
6	Technik górnictwa podziemnego	29
7	Fryzjer	28
8	Technik budownictwa	26
9	Technik usług fryzjerskich	23
10	Kucharz	22
11	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie	20
12	Technik organizacji usług gastronomicznych	19
13	Technik cyfrowych procesów graficznych	14
14	Technik logistyk	12
15	Technik architektury krajobrazu	11
16	Technik hotelarstwa	10
17	Elektryk	10
18	Operator obrabiarek skrawających	10
19	Technik elektronik	10
20	Technik drogownictwa	9
21	Kucharz małe gastronomii	8
22	Technik geodeta	8
23	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	8

24	Murarz	7
25	Mechanik-monter maszyn i urządzeń	6
26	Cukiernik	5
27	Elektromechanik pojazdów samochodowych	5
28	Technik telekomunikacji	5
29	Technik elektryk	4
30	Technik ochrony środowiska	4
31	Piekarz	4
32	Błacharz samochodowy	3
33	Rzeźnik-wędliniarz	3
34	Krawiec	3
35	Stolarz	2
36	Ślusarz	1

Źródło: SIO MEN dla Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej

Podsumowanie

1. Absolwenci szkół wyższych województwa śląskiego stanowili 9,36% wszystkich absolwentów szkół wyższych w Polsce. Pod względem ilości absolwentów w roku akademickim 2012/2013, zdecydowanym liderem była Politechnika Śląska w Gliwicach. Najliczniejszą grupą absolwentów szkół wyższych w województwie śląskim są absolwenci studiów pierwszego stopnia z tytułem licencjata – 41,55%.
2. Dane Głównego Urzędu Statystycznego wykazały spadek absolwentów szkół wyższych w województwie śląskim w roku akademickim 2012/2013 o 3760 osób. Najpopularniejszymi kierunkami w roku 2012/2013 były: zarządzanie, finanse i rachunkowość, administracja, pielęgniarstwo oraz zarządzanie i inżynieria produkcji.
3. W rejestrach Powiatowego Urzędu Pracy w Rudzie Śląskiej w grudniu 2013 roku widniały 4392 osoby z czego 2546 to kobiety. Najwięcej osób posiadało wykształcenie gimnazjalne i poniżej - aż 35,61%, wykształcenie zasadnicze zawodowe posiadało 28,53%, policealne i średnie zawodowe – 18,6%, a jedynie 9,34% osób posiadało wykształcenie wyższe.
4. W roku szkolnym 2012/2013 w szkołach średnich w Rudzie Śląskiej najliczniejszą grupą byli absolwenci liceów ogólnokształcących - 549 osób oraz liceów profilowanych i techników - 454 osób. Natomiast w szkołach zawodowych wykształcono młodzież w 20 zawodach. Najliczniej reprezentowane były: technik informatyk, kucharz małej gastronomii oraz technik obsługi turystycznej.
5. Przewiduje się, że w rudzkich placówkach oświatowych w roku szkolnym 2013/2014 najwięcej osób ukończy kształcenie w zawodach: technik informatyk oraz kucharz małej gastronomii.